

Magnus Malm mener kirken er blitt for akademisk: – Ledere må begynne å leve et kristen liv
Skrevet av: Johanna Hundvin Almelid
tir 4. Jun. 2019, kl. 0:00 - tir 4. Jun. 2019, kl. 10:34

Magnus Malm frykter at akademisk utdanning skaper briljante individer i stedet for fellesskap.

Malm er kanskje mest kjent for boka «Veivisere», som blir omtalt som en klassiker om åndelig lederskap.

I den siste boka, som ble utgitt på Verbum nylig, viser han hvordan sekulære lederroller og behovet for å lykkes blir et hinder for en sunn og fri utfoldelse av kristent lederskap.

Press om å levere

Forfatteren har møtt tusenvis av kristne ledere i forbindelse med retreaten han har holdt. Hans erfaring er at ledere står under press fra mange kanter: synkende statistikker, kravet om å holde seg på et visst akademisk nivå og samtidig levere et visst nivå av åndelighet.

– Alt dette bidrar til at mange lever under et veldig press om å levere. Jeg tror det er et stort behov for forsamlingsledere som går tilbake til kilden så de begynner å leve et kristent liv selv, sier han.

Malm er overbevist om at kirken må tilbake til det han tenker er forsamlingens kjerne: et fellesskap rundt Jesus.

«Alle disipler er ikke apostler, men alle apostler må først og fremst være disipler. Det er den grunnforståelsen ledere bør ha. Jeg er primært en disippel. I neste omgang en forsamlingsleder,» skriver han i boka.

To verdener

Ifølge Malm lever kristne ledere i to verdener. Det åndelige livet på den ene siden som er knyttet til bønn, bibel, retreat og åndelig veiledning og tjenesten på den andre siden, som han mener har en tendens til å bli sekularisert.

– Ikke minst i dag når mye av forsamlingsarbeidet preges av New Public Management og sekulære lederskapsmodeller.

– Hva gjør det med kristne ledere at vi lever i «to verdener»?

– Det fører til at mange blir utbrent og slutter å jobbe i kirken. De går andre veier fordi de ikke orker mer.
Det er ingen dans på roser å være en kristen leder.

Malm forteller at han har møtt mange fantastiske kristenledere i årenes løp.

– Mange er heroiske mennesker. Jeg blir ofte betatt av deres utholdenhet og tålmodighet. Men jeg møter også ofte mennesker som er frustrerte. De opplever at kirken de er en del av går i en retning de ikke gjenkjenner fra evangeliene. De spør seg om de kan jobbe i en kirke som beveger seg i en sekulær

retning og der alt skal måles. Mange spør seg om det var dette de sa ja til. Det har jeg stor forståelse for.

Dårlig herre for kirken

– Du skriver i boka at en akademisk utdanning ikke skaper åndelige ledere. Tvert i mot har den en tendens til å påvirke kirken i retning av en større sekularisering. Hva mener du med det?

– Jeg er ikke kritisk til akademia og utdanning i seg selv, men den er en veldig dårlig herre for kirken.

I Sverige har vi i altfor stor grad tillatt akademia å modellere hvordan lederutvikling skal skje, fordi vi

har gjort oss avhengig av økonomisk støtte. Vi må bli mye tydeligere på at målet er å forme ledere som kan bygge fremtidens forsamling og ikke forme ledere som blir akademisk godkjente.

Malm understreker at han ikke frykter akademisk utdanning i seg selv. Han har selv gått på universitet, og det har gitt ham mye.

– Det handler mer om at kirken må gjenoppta initiativet til å utforme kristen ledertrening, sier han.

– Må bunne i erfaring

– Hva tenker du om forholdet mellom akademisk utdanning og åndelig dannelse?

– Teologien kan ikke skilles fra erfaringen med Gud. Den teologiske refleksjonen kan ikke være abstrakt,

men må bunne i erfaring, i bønn, i allmenn livserfaring og i yrkeserfaring, understreker han.

I boka skriver han om et møte med en kar som hadde studert teologi på høyt nivå i utlandet i flere år.

Da Malm spurte om han planla å bli prest, fikk han til svar at «nei, det forutsetter en interesse for andre menneskers problemer, og det har jeg ikke.»

Malm berømmer ham for å være ærlig og ha god innsikt i hva det innebærer å være prest, men han spør seg hva teologi er hvis man kan hengi seg til det på heltid, år etter år, uten å være interessert i andre menneskers problemer.

«Den eneste rimelige konklusjonen må være at teologien blir et slag intellektuelt sjakkspill, klinisk skilt fra så vel studentens følelsesliv og livserfaringer som fra omverdenens behov. Hva skjer når prester og pastorer med en slik utdanning skal prøve å forkynne til vanlige mennesker?» spør han i boka.

Behovet for å bli elsket

– Du skriver at det største behovet i et kristent fellesskap er mennesker som vet at de er elsket av Gud.

Hvorfor er det så viktig?

– Hvis ikke vi har en erfaring av å være elsket, blir vi mer sårbare. Vi blir fiksert på bekreftelse, noe som kan få oss til å sensurere sannheten. Et menneske som ikke elsker seg selv har vanskeligere for å elske andre og står i fare for å bli hard og manipulerende.

Malm trekker bibelfortellingen om Jesu dåp for å illustrere det han snakker om. Idet Jesus stiger opp

av vannet bekrefter Faderen sin kjærlighet til sønnen med ordene «dette er min sønn, den elskede».

– Hendelsen er langt mer betydningsfull psykologisk for Jesu tjeneste enn det vi kan tenke oss. Den begynner med en erfaring av å være fars elskede sønn. Det er utgangspunktet for alt han sier og gjør.

Maria, Jesu mor

I boka kommer Malm flere ganger tilbake til Maria, Jesu mor.

– For meg blir hun et eksempel på den radikale mottakeren. Hun hører ordet, tar imot det, gestalter det i sin kropp og gir det til verden. Det er et bilde på kirken. Hun setter bokstavelig talt hele livet på spill. Alt, inkludert ekteskapet, blir annerledes enn det hun hadde sett for seg. Det krever ikke bare tro, men mot.

Malm opplever at mange kristne har en berøringsangst for Maria.

– Man tror man blir katolikk bare ved å prate om henne. Derimot har man ingen berøringsangst når det gjelder Peter og Paulus. Jeg tenker at vi må overvinne den angsten og omgås henne på en like selvfølgelig måte som vi omgås de to. Maria er et bilde på kirken. Hun kommer til Gud i sin fattigdom, ikke i sin store kompetanse. Der gir hun et sant bilde av kirken, sier Malm.